

imod Commissionen i en anden Retning, nemlig; at private Mand ogsaa kunde kaldes til at afgive Vidnesbyrd for Commissionen. Ja, det er ganske vist, men den ærede Minister maa lægge Mærke til, at det er Tilfældet med en hvilken som helst Art af Commission, der ned sættes her i Rigsdagen, at den private Mand, som opfordres til at afgive Vidnesbyrd, kan gjøre det, naar han er villig dertil; men den, som ikke er villig dertil, vil naturligtviis følge den samme Vej som Regjeringen og vægre sig derved, idet han siger: naar jeg kan kaldes til at aflægge Vidnesbyrd for Domstolene, vil jeg ikke forud afgive Vidnesbyrd, som kunde blive til Skade enten for den ene eller den anden Part. Der staaer altsaa her to ligeberettigede Myndigheder lige overfor hinanden, den ene er Folkethinget, som, ifald det kommer til Erkendelse af, at det er hensigtsmæssigt, siger: det er lovligt, at vi i denne Sag nedsette en Commission i Henhold til Grundlovens § 50; den anden Myndighed, Regjeringen, derimod, som med Hensyn til sin Berettigelse er ligesaa stærk, og ved sin Stilling i Staten endnu stærkere, siger: jeg betragter den Beslutning som ulovlig. Jeg troer imidlertid ikke, at Ministeriet besidder nogetsomhelst Middel til at forhindre denne Commissions Nedsættelse, naar den ikke forhindres ved den Betragtning, som vilde afholde mig fra at tilraade dens Nedsættelse i dette Dødsfald, den nemlig: at det efter min Overbeviisning ikke er smukt, naar man tænker paa at anklage en Mand, da at bruge et saadant Middel for forud at undergrave hans Forsvar. Jeg har derfor ogsaa den Overbeviisning, at under hvilken som helst Form, og med hvilken som helst Benævnelse Commissionen bliver nedsat, saa vil dens egentlige Virksomhed ikke indskrænke sig til at undersøge Sagen alene fra Rigsdagens Standpunkt, men at den vil conferere med Mand, som have dybt Indsigt i Forhold af den Art og faae det engang gjort klart, om en Rigsretsaction, hovedsagelig grundet paa Forordningen af 26de Juli 1854, ikke vilde være temerair; efter min Overbeviisning vil den være det. Det er mig hjært, at Ministeren har grebet til at udtale sin Mening reent og klart, men det har gjort

mig ondt, at han har behøvet dertil at bruge Udtrykk som „Smuler“ af Grundloven. Flere Stemmer: Rester! Rester altsaa; ja, det er lidt bedre end Smuler, i det Mindste fra Smagens Side, men i Virkeligheden er det det Samme. Den ærede Minister har, om jeg har forstaaet ham ret, søgt at godtgjøre, at Kundgjørelsen af 28de Januar 1852 skulde have gjort Grundloven til noget Andet, end den var i Forveien, men det er en fuldkommen Umulighed. Hvis det ikke var en Umulighed, saa vilde jeg indrømme det, men det er en af to Ting, enten en fuldkommen Umulighed eller en fuldkommen Ulovlighed og da jeg nu har den Overbeviisning, at hidtildags ingen ulovlig Handling er begaaet af Ministeriet, saa er det min Overbeviisning, at det er en fuldkommen Umulighed. Men det vilde desuden have været en stor Uflogsskab — og det var endnu værre for Ministeriet, om det havde begaaet en saadan, — og tillige en fuldkommen Unødvendighed. Hvem vilde Kundgjørelsen af 28de Januar 1852 have angrebet, om den havde den Betydning, som den ærede Minister har meent? Rigsdagen eller Kongen eller Begge? Den vilde fortrinsviis have angrebet Kongen, thi Kongen har ikke som en lille Kongling i det danske Kongerige alene, men som Monark i det danske Rige givet Grundloven. Fra hans Side er den en monarkisk Handling, fra vor Side er den kun modtagen indenfor et indskrænket Omraade. Det er den Tante, som behersker den hele Stilling. Kongen har, da han gav Grundloven, talt til Danmarks Rige. Men gaar det kun til Eideren? For Ministeriet sig, at Danmarks Rige kun gaar til Eideren? Eideren have vi dengang supponeret som Grændse, fordi vi ikke kjendte vore Grændser, fordi en Forvirring, som skulde, sin Tilværelse og Oprindelse til foregaaende Ulemper og usornuftige Handlinger, var bleven kastet ind i Statslivet; men „Danmarks Rige“ er et Ord, som bruges saa langt, som Grændsen gaar. Jeg har vel seet, at man har villet sige: Ja, ved „Danmarks Rige“ have vi i tidligere Tider kun meent Kongeriget; men vi meente dengang ved Danmarks Rige noget Mere, thi vi sagde forud „Danmark og Slesvig“. Ved den Forandring, som